

Ponència

XII

Congrés Confederal

CCOO Illes Balears

**Aprovada pel XII Congrés Confederal de CCOO Illes
Balears el 18 de juny de 2021**

ÍNDIX

1. CONTEXT	3
2. ELS REPTES DEL SINIDCAT A LA SOCIETAT	6
3. REPTES EN EL SISTEMA DE PRODUCCIÓ	20
4. REPTES ORGANITZATIUS	30

1. Context

El marc d'un Congrés a CCOO és l'espai ideal per reflexionar sobre els fets i situar el sindicat davant els nous reptes, sempre és un moment especial, però aquest XII Congrés ho serà més, si és possible, per les especials circumstàncies en les que el desenvoluparem, i pels desafiaments que hem d'enfrontar. Anem a afrontar un Congrés amb previsibles restriccions d'aforament, mobilitat, distanciament social, etc., que sens dubte marquin un abans i després en la manera que ens relacionarem en general, i en el sindicat en particular. Aquest context sanitari no ha d'allunyar-nos de l'important, que és definir correctament els reptes que tenim per davant com a sindicat de classe i on hem de situar les CCOO per encarar amb èxit els nostres propòsits. A ningú se li escapa que estem davant d'una cruïlla, davant d'un canvi de paradigma en l'horitzó, i les Comissions Obreres haurem d'estar una vegada més a l'altura de les circumstàncies per poder defensar els interessos de les persones treballadores.

I haurem de fer-ho en un context on les posicions polítiques estan totalment polaritzades i condicionant el debat públic; amb una dreta política que, en les dues últimes dècades, ha anat radicalitzant el seu discurs amb actuacions ultraconservadores, oposant-se a la promoció de drets socials, des del divorci a l'eutanàsia, passant per l'avortament, les lleis d'igualtat o el reconeixement de drets LGTBI. Una dreta que s'ha anat apropiant de la bandera i l'ha utilitzat per confrontar amb altres nacionalismes, portant el país a una tensió territorial com no havíem conegut en democràcia, com també sembla que volguessin apropiat-se de les institucions, llançant una ofensiva des del mateix moment de la constitució del govern progressista per aconseguir la seva caiguda, utilitzant fins i tot la crisi sanitària per arribar als seus objectius.

Per desgràcia, aquesta polarització i radicalització no és exclusiva del nostre país; hem assistit a l'auge de l'extrema dreta a tota Europa, així com als EUA i el Brasil. Auge que a Europa, amb el brèxit, ha posat en escac els principis fundacionals de la Unió.

El moment econòmic ve molt marcat per la crisi sanitària, la incertesa és la tònica i les dades de caiguda de PIB i ocupació, malgrat els esforços realitzats, així ho constaten, però seria erroni pensar que quan es aconsegueixi tenir una vacuna, la recuperació serà en els mateixos paràmetres que abans. Precisament aquesta crisi sumada a la crisi financera de 2008, ha evidenciat problemes estructurals en el nostre país en general, i a les Balears en particular.

L'avanç que han tingut les polítiques econòmiques neoliberals en els últims anys ha servit per transferir rendes del treball a rendes del capital, i la crisi financera es va utilitzar per accelerar aquest procés amb polítiques pensades per devaluar salaris i pensions, aquesta era la finalitat de la reforma laboral de l'any 2012 i la reforma de pensions del 2013, però també va servir per desmantellar els serveis públics, privatitzant hospitals i construint un sistema sociosanitari en mans privades.

Quan encara la majoria de la població no havia recuperat els estàndards de vida previs a la crisi de 2008, va arribar la COVID 19 en forma de pandèmia, generant una crisi sanitària que va obligar a adoptar mesures extremes com el confinament de la ciutadania, les restriccions a la mobilitat amb la consegüent aturada de l'activitat econòmica en la majoria dels països del món.

A les Balears, i fruit d'una dependència excessiva del turisme internacional de "sol i platja", aquesta crisi econòmica està sent molt més accentuada, amb previsions de caiguda del PIB entorn al 30% i amb la incertesa que la recuperació no sigui prou ràpida i deixi a moltes persones treballadores en la pobresa, amb el consegüent drama social i familiar que suposa, a més de generar un brou de cultiu excel·lent per a l'extrema dreta.

Però també és cert que la crisi sanitària, esdevinguda en crisi econòmica, ha tingut dos efectes substancialment diferents a l'anterior: un, ha deixat al descobert el desastre que van suposar les retallades que es van imposar en la gestió de la crisi financera, en serveis públics tan essencials com la sanitat i la dependència, elevant el nivell de consciència de la ciutadania en favor d'uns serveis públics amb la qualitat necessària per fer front a aquestes eventualitats. Dues, governs de diferent signe han hagut d'acceptar que, per fer front a una situació com la generada per l'expansió del virus, es necessitava injectar, des dels Estats i les estructures supranacionals, ingents recursos públics per salvar a la seva ciutadania, reactivar l'activitat, i promoure una transformació de l'economia a mig termini situant la prioritat en la transició ecològica i la transformació digital. D'aquesta manera es recuperen polítiques que podríem anomenar neokeynesianes.

Aquest panorama econòmic, juntament amb un model productiu basat en la baixa qualificació i la microempresa, té evidents repercussions en el laboral, on la precarietat ha estat la norma en aquests anys. Encara que és just reconèixer que en aquesta crisi sanitària i fruit del diàleg social, l'esforç que s'està fent per intentar protegir les persones treballadores, adaptant els ERTO a les necessitats actuals, que no són altres que protegir les rendes de les persones treballadores

Aquest model de creixement ja s'havia fet insostenible abans de la crisi, només cal observar el creixement de la temporalitat amb taxes d'atur juvenil, no assumibles, en una societat avançada com pretén ser la nostra; i preus de l'habitatge inabastables, a l'haver-se convertit aquesta en un negoci especulatiu, fa que l'emancipació dels nostres joves sigui gairebé una utopia.

Des d'aquest context general, les nostres illes no són excepció, després d'uns anys de creixement econòmic orientat a la generació d'ocupació i increments salarials importants, no acabava d'arribar un canvi en el model de creixement del que és una llosa per al futur.

En aquesta conjuntura el sindicat s'ha anat adaptant a les necessitats, fent un gran esforç organitzatiu, a través, tant de l'extensió territorial com de referents sectorials, acostant l'organització als centres de treball per atendre les seves reivindicacions, facilitant l'accés a la informació i assessorament en els moments més durs de la crisi sanitària com va ser el confinament, però també des del diàleg social buscant solucions tant per al canvi de model econòmic com per protegir a les persones treballadores.

I, ara, hem d'afrontar els reptes que tenim per davant, i que podem resumir en tres blocs; el primer els reptes en la societat, el sindicat ha de ser referent en els problemes que tenim com a societat i participar en promoure drets de ciutadania i per a això serà necessària una política d'aliances amb les organitzacions de la societat civil. Reforçar els serveis públics, els sistemes de protecció, abordar la crisi climàtica, els problemes d'habitatge o les polítiques d'igualtat i immigració, són qüestions en què el sindicat ha de tenir presència i proposta. En segon lloc hem d'escometre els reptes dels sistemes de producció, tant des del centre de treball a través de la negociació col·lectiva i la protecció

de la salut, com abordant el canvi de model productiu per la via de les transicions justes i la diversificació. I per això hem d'escometre el tercer repte, el de l'organització, adaptar l'organització als reptes anteriors, posant en el centre l'acció sindical i l'atenció a l'afiliació perquè es pugui traduir en representació.

2. Els reptes del sindicat a la societat

Vivim temps de marcat caràcter neoliberal, que condicionen i modifiquen de manera substancial les relacions laborals i, conseqüentment, trenquen el model social vigent. El sindicat s'enfronta al repte de construir identitat de classe i solidaritat col·lectiva per a la defensa dels interessos de la majoria social.

Guanyar la batalla de les idees i la construcció de aquesta identitat de classe només és possible des de la nostra independència i amb proposta pròpia, en aliança amb altres sectors i organitzacions; és fonamental la formació d'un bloc social que construeixi una nova hegemonia social per a fer avançar les idees de justícia social, de democratització de l'economia, i de majors cotes de llibertat per a la població treballadora.

2.1 El reforçament dels serveis públics

Ha estat durant l'arribada de la pandèmia provocada pel COVID 19, quan el conjunt de la ciutadania ha pogut comprovar molt de prop, quan necessaris i imprescindibles són els serveis públics, amb els quals un estat social i democràtic de dret, amb vocació de seguir sent-ho, ha de donar resposta a les necessitats de la població que es poden anar produint.

Des de les diferents administracions -central, autonòmica i local- han de garantir la prestació dels serveis bàsics i essencials per a la població. La situació extraordinària amb què el nostre país ha hagut d'enfrontar-se, ens ha posat a prova a tots i totes i de manera molt especial als quals han estat al servei del que és públic. Per l'anterior:

- S'ha d'apostar de manera decidida per assegurar la sostenibilitat dels serveis públics amb un finançament estable i adequat, aque a més de garantir l'accés universal a la sanitat, l'ensenyament, els serveis socials i la dependència, posi en valor la resta de serveis públics essencials com la justícia, el cicle integral de l'aigua, la protecció de l'entorn, la seguretat social, els serveis públics d'ocupació, la prestació del transport públic i la seva gestió, així com la resta de serveis de l'administració. Per a això, es requereix que les persones que dediquen el seu esforç a atendre aquestes necessitats, les empleades i empleats públics, es configuren en un nombre adequat a la demanda d'aquests serveis.
- Es deu dimensionar adequadament el personal públic a la administració, per així donar una resposta àgil en termes de qualitat de servei.
- Els fons europeus per a la reconstrucció, dels que el nostre país rebrà uns 140.000 milions, han de finançar, entre altres coses, una política de contractació pública a tots els nivells.

2.1.1 Administracions públiques

Cal reclamar un major impuls en el desenvolupament dels processos d'estabilització i negociació de les ofertes d'ocupació pública, per poder complir amb els objectius de reducció de la temporalitat per davall del 8%, recollits en el II Acord per a la millora de l'Ocupació Pública i les condicions de treball. Per a això, des del sindicat, encara valorant la importància de les convocatòries realitzades

fins ara, fruit dels acords subscrits per aquest sindicat, estem encara lluny de complir els objectius marcats, per això:

- Des del sindicat treballarem per acabar amb la precarietat laboral que pateixen una gran part de les empleades i empleats públics, i amb l'alta taxa de temporalitat encara existent, fent un major esforç en l'àmbit de l'Administració Local, ja que és aquí on hi ha un major índex de temporalitat.
- Reclamarem l'equiparació de les condicions de treball entre el personal fix i temporal, evitant el tracte discriminatori que pateix el personal temporal en les seves condicions de feina respecte al personal fix, incloses totes les administracions i el sector públic. També demanarem que s'elabori o desenvolupi la normativa precisa, amb la participació dels sindicats, per acabar amb qualsevol tipus de discriminació entre personal temporal i fix en les Administracions Públiques, respectant els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat en l'accés a la funció pública.
- Insistir en la importància del desenvolupament de l'EBEP, especialment tot el concernent a carrera, qualificació i classificació professional, o avaluació de l'acompliment, entre altres matèries.
- Pel que fa a la regulació del teletreball a les Administracions Públiques cal desenvolupar-lo i implementar-lo en els àmbits descentralitzats, Administració General de l'Estat, justícia, autonòmica i local. A més, el Sector Públic Empresarial (ens públics empresarials, societats mercantils participades total o parcialment per administracions públiques i/o fundacions, etc.) hauran de regular la modalitat de teletreball d'acord amb el que estableix el Reial Decret Llei 28/2020, que modifica l'article 13 de l'Estatut dels Treballadors, fruit de la negociació produïda a la Mesa de Diàleg Social, sense menys terme del que pugui ser extrapolable de la modificació establerta a l'EBEP.

2.1.2 Educació

En educació, les polítiques públiques requereixen d'idees sòlides, accions eficients i inversions adequades. Des de CCOO tenim el compromís de mantenir la defensa del dret universal a l'educació i de treballar per l'expansió d'un model educatiu públic, gratuït, democràtic, laic i universal, on l'equitat sigui l'eix vertebrador.

L'educació és un dret fonamental i universal que comprèn l'accés gratuït al sistema educatiu i la compensació quan es parteix de situacions de desavantatge. Però, durant els últims anys, el sistema educatiu ha sofert importants transformacions i tendències negatives. Entre aquestes destaquen:

- L'històric infrafinançament del sistema educatiu, influeix negativament en aspectes molt rellevants de la qualitat educativa derivats de la manca d'infraestructures i del recursos humans necessaris. És imprescindible un pla d'infraestructures educatives, que inclogui una revisió del protocol dels centres existents i les noves construccions necessàries en el curt, mitjà i llarg termini; així com un augment de plantilles estables per reduir la temporalitat, garantir l'estabilitat laboral.

- Els alts índexs de fracàs escolar, baixa taxa d'ideïtat i d'un elevat abandonament que requereixen d'intervenció urgent. Som la comunitat autònoma amb el major nivell de fracàs social de la joventut, a més de l'última comunitat en termes d'emancipació i inserció laboral dels joves. Necessitem desenvolupar un acord contra l'abandonament i el fracàs escolar, que ha d'incloure un diagnòstic previ i desglossat per diferents àmbits geogràfics, amb la finalitat de determinar les àrees d'actuació preferent.
- Les condicions laborals del professorat que sofreixen sacsejades constants, i que no acaben de recuperar-se de les retallades aplicades al 2010.

A aquestes tendències negatives se li sumen a més alguns reptes que el sistema educatiu haurà d'afrontar en els pròxims anys. És imprescindible implementar i negociar mesures per garantir l'èxit educatiu:

- Avançar en la convergència europea en matèria d'educació, normativa amb legislació en matèria de gènere, de drets humans, de medi ambient i sostenibilitat.
- Necessitem un pla d'emergència educativa per a frenar l'abandonament i el fracàs escolar, que exigeix la posada en marxa d'un programa específic d'ajudes i beques.
- Avançar en la inclusió educativa de l'alumnat més vulnerable, promovent una resposta sustentada en el principi de qualitat, equitat i justícia.
- La universalització de l'educació de 0 a 18 anys. la qual requerirà d'una reorganització tant de l'etapa d'infantil 0-3, així com dels ensenyaments propis dels 16 als 18 anys, és a dir, batxillerat i formació professional de grau mitjà, entre altres.
- Assegurar transport escolar gratuït en l'etapa postobligatòria per a estudiants amb menys recursos, que faciliten la mobilitat i possibiliti conciliar feina i estudis
- Davant totes aquestes necessitats i l'històric infrafinançament del sistema educatiu, és urgent protegir el finançament de l'àmbit educatiu, perquè invertir en educació és, sempre, invertir en futur. És imprescindible un compromís ferm de l'administració en l'augment progressiu dels recursos pressupostaris, fins arribar al 7% del PIB.

2.1.3 Sanitat

La sanitat pública, universal, gratuïta i de qualitat ha estat una reivindicació constant de la classe treballadora com a element de seguretat i equitat davant la malaltia. En front dels intents d'externalització, la resposta del sindicat ha estat constituir-se com un mur de contenció contra el traspàs a mans privades on el rèdit són, en moltes ocasions a costa de les remuneracions dels treballadors i de la qualitat dels serveis.

La pandèmia de la COVID19 ens ha confrontat a les mancances del sistema sanitari, i és aquí que, com a treballadors i ciutadans, hem d'apostar de manera ferma pel seu reforçament. Per la qual cosa, proposem:

- Reforçar l'atenció primària dotant-la d'un major nombre de metges, infermers, auxiliars i personal administratiu. Sent el primer contacte que tenen els ciutadans. No només ha de ser de qualitat sinó que a més ha de donar resposta a les múltiples patologies que des de la mateixa pot donar una solució deixant l'atenció hospitalària a patologia específica que no pugui ser coberta en Atenció Primària. Aquest reforçament de la xarxa d'atenció primària

també passa per obrir nous centre per tal d'alleugerar i millorar l'atenció a la ciutadania, fent minvar els temps d'espera, resolvent les consultes en un termini màxim d'un dia laborable.

- Oferir una ocupació de qualitat a través d'oferta d'ocupació pública anual ~~per~~ rebaixar el nombre de contractes temporals o interinatges, donant estabilitat als nostres professionals.
- Insistir en la reversió dels serveis que han estat privatitzats dins la nostra sanitat.
- Pel que fa a l'atenció especialitzada s'haurà de posar esment en la reducció de les llistes d'espera i ampliar la cartera de serveis al conjunt de totes les Illes de la nostra comunitat.
- Demostrar la importància que té la prevenció de riscos laborals que en el nostre sector, tant públic com privat, és tan important ja que estem exposats de manera contínua a malalties que poden causar importants problemes de salut en els nostres treballadors.

Pel que fa a la sanitat privada i al sector de la Dependència cal tenir en compta que són sectors que encara més, si és possible, estan patint tota la crisi derivada del COVID19, ja que això els ha suposat un augment de les càrregues de treball, i especialment, en la Dependència amb unes ràtios que fan impossible la bona tasca dels nostres professionals a més d'uns sous insuficients, ocasionant rics de luctuoses conseqüències. Per l'anterior:

- Hem de continuar lluitant per augmentar les ràtios ajustant-los a les necessitats efectives i aconseguir sous dignes, lluitant per una millora significativa dels salaris i de les condicions laborals, que revertirà en un millora del servei i previndrà situacions viscudes arran de la pandèmia.
- Aconseguir un major finançament per part de totes les administracions per a la dependència, ja que aquestes persones són les més vulnerables com s'està demostrant en aquests moments.
- Establiment d'un servei permanent de control per part de les administracions.

2.1.4 Les polítiques de cures

La nostra comunitat a partir de l'any 2015 ha realitzat un important esforç d'inversió en el Sistema d'Atenció a la Dependència (des d'ara SAAD). Les dades de persones beneficiàries amb prestació, entre d'altres indicadors, així ho reflecteixen. Però malgrat aquest notable increment pressupostari, la despesa pública per dependent atès és de 5.000 €, sent la mitjana estatal de 6.500. El 85% de les prestacions que es concedeixen a les persones dependents són teleassistència i prestacions econòmiques per e la cura en l'entorn familiar. La conseqüència d'aquest tipus de prestacions és l'escàs nombre d'ocupacions que es creen per cada milió d'euros invertit: 20 llocs de treball, quan a nivell estatal el nombre ascendeix a 37. Presentem importants dèficits en un altre tipus de prestacions, com per exemple, centres de dia, residències o al servei d'ajuda a domicili.

La situació arran de la crisi provocada pel COVID 19 ha tret a la llum, si és possible de forma més intensa, les greus deficiències i mancances del SAAD.

Per l'anterior, ens plantegem com objectius:

- Un pla de xoc davant els rebrots del COVID 19 i les seves conseqüències en les persones en situació de dependència, visquin en un centre residència o al seu domicili, i recuperar la

qualitat de l'actuació com a eix articulador i prioritari del Sistema de Dependència, així com la millora de la qualitat en l'ocupació. Una altra qüestió fonamental és revertir les retallades imposades durant la crisi i revisar el catàleg de prestacions (qüestions a les que ja hem fet referència), així com els requisits d'acreditació.

- Revisar els instruments que garanteixin el control públic de la qualitat dels serveis i articular els mecanismes d'intervenció, entre ells la inspecció, de cara a avalar la qualitat de les prestacions
- Abordar el desenvolupament d'un model de coordinació sociosanitària, matèria ja prevista a la Llei de Dependència, i que porta un considerable retard. És important en aquest sentit el requisit de les ràtios de plantilla, especialment pel que fa a l'atenció directa, al conjunt de prestacions del catàleg de serveis del SAAD, ja que en l'actualitat no es contempla per al servei d'ajuda a domicili, teleassistència i els serveis de prevenció.

2.1.5 Les rendes mínimes

És indubtable que l'aprovació de la nova prestació assistencial de la Seguretat Social, l'Ingrés Mínim Vital (IMV) és una bona notícia en el marc de reforçar i ampliar el sistema de rendes mínimes de l'Estat. Però la precipitació en la seva posada en marxa -desoïnt les propostes i objeccions que des de CCOO es van fer- ha provocat greus problemes en la seva implementació i en la seva efectivitat. La norma té importants deficiències en la seva elaboració, entre altres, els nombrosos filtres que limiten l'accés i l'abast de la prestació.

Les dues principals línies d'actuació que sindicalment ens hem de proposar són:

- Diàleg social: la gestació de l'IMV ha estat un procés en el que ha faltat diàleg social, un aspecte sobre el qual hem d'insistir; i exigir, de cara al desenvolupament reglamentari, les nombroses qüestions pendents, per exemple, la regulació de la compatibilitat de l'IMV amb l'ocupació.
- L'IMV té, a més, conseqüències sobre les rendes mínimes de les comunitats autònomes. A Balears, en concret, la Renda Social Garantida adquireix un caràcter subsidiari. Es produeix, per tant, un alliberament de recursos, i serà necessari negociar a què es destinaran aquestes partides; la prioritat serà dedicar recursos a aquelles cobertures de prestació social autonòmica que presentin greus mancances, com ara habitatge social, serveis socials, dependència, en qualsevol cas despesa social.

2.2 Les polítiques públiques.

El compromís de CCOO de les Illes Balears amb les polítiques públiques està més que demostrat i forma part de la nostra manera d'entendre el paper que ha de jugar el sindicalisme de classe i confederal en el debat social i en la praxi política. L'aposta sindical per les polítiques públiques s'ha de fonamentar en l'exigència de la seva suficiència, la universalitat, l'equitat i l'eficiència.

La nostra proposta sindical ha de ser percebuda com la defensa dels interessos generals, molt centrat en la defensa de l'estat de benestar, del reforç del que és públic -això que és de tots i totes- com a garantia de justícia social, igualtat d'oportunitats i cohesió social.

En el mateix sentit de l'expressat, cobra valor el diàleg i la concertació social com eina efectiva demostrada en la mediació del conflicte capital-treball.

2.2.1 Ocupació, formació i salut laboral.

Ocupació

L'economia de les Illes Balears es caracteritza per la seva dependència del sector turístic de sol i platja, sobretot internacional; que es realitza, principalment, a l'estiu i que es tradueix en una economia estacional que demanda mà d'obra intensiva i amb poca, o molt poca, especialització, uns pocs mesos a l'any.

Aquest tipus d'activitat contribueix a precaritzar el mercat laboral balear en basar-se en una contractació estacional i temporal, acompanyada de baixos salaris.

La contractació estacional tindria la seva màxima expressió a través del contracte fix discontinu, que ocupa a més de 92.000 treballadors i treballadores en temporada alta. Però és un contracte que, encara que legalment és un contracte indefinit, només implica tenir activitat i salari una sèrie de mesos a l'any i la resta haver de recórrer a prestacions o subsidis del Servei d'Ocupació Pública Estatal.

La temporalitat es tradueix en contractes de curta o molt curta durada, encadenats en moltes ocasions, però que no contribueixen a donar estabilitat ni qualitat a l'ocupació.

Per tant, l'objectiu que es planteja és lluitar contra la precarietat laboral que es manifesta a través de l'estacionalitat, la temporalitat, la contractació a temps parcial i els baixos salaris.

Per a aconseguir aquest objectiu, treballarem en els següents punts:

- Per a acabar amb l'estacionalitat en l'ocupació cal contribuir al canvi de model productiu. Aquest nou model ha de basar-se en sectors que tinguin activitat tot l'any com són la indústria, les energies renovables, la cura del medi ambient, la digitalització, les cures de les persones dependents, etc., i que a més generen llocs de treball de qualitat.
- El contracte indefinit és el model de contractació que permet acabar amb la temporalitat. Un contracte indefinit de tot l'any ha de ser el tipus de contractació habitual a les Illes Balears per a donar estabilitat en l'ocupació, generar ingressos anuals i carreres de cotització llargues.
- Per a poder fer front al canvi de model és necessari que totes les persones, tant en situació de desocupació, com ocupades, tinguin la formació necessària que els permeti l'accés als nous llocs de treball que es generaran. Per tant, la qualificació i la requalificació de totes les treballadores i els treballadors és l'element clau. Una formació que pivoti al voltant de Cicles de Formació Professional i de la Formació Professional per a l'Ocupació i en els quals el model

de Formació Dual sigui el referent de formació de qualitat i en contínua relació amb el mercat laboral.

- No podem oblidar-nos que davant la difícil situació econòmica que vivim provocada per la crisi sanitària de la COVID-19, correm el risc que l'augment de l'atur i especialment de l'atur de llarga durada, pugui ser encara major si l'acció protectora dels ERTOS desapareix en algun moment. Per això, des del sindicat caldrà dedicar una especial atenció als diferents Plans d'Ocupació que des del Govern de les Illes Balears es vulguin posar en marxa, perquè ningú es pugui quedar pel camí.

Formació Professional

Les persones treballadores amb titulacions de Formació Professional (FP) han estat, i continuen sent, essencials per als serveis públics, especialment durant les crisis. Per consegüent, són vitals per a promoure societats resilents, i ho continuaran sent en el futur.

Durant els últims temps s'ha produït una important transformació en la regulació de la formació professional entesa en sentit ampli, no obstant això, a les presents i futures demandes de qualificació en tota Europa sembla que aquests canvis no han sabut donar resposta a les demandes tant socials com del món productiu.

Sembla evident que en el moment que vivim és necessari avançar en la reorganització de la formació professional de manera que es converteixi en polítiques actives d'ocupació amb més força en la sortida de la crisi i en la lluita contra la desocupació.

Des del punt de vista de CCOO, un nou model ha de passar necessàriament pel compliment d'alguns principis bàsics:

- L'increment dels nivells pressupostaris, establint així les bases per a que el nou model de formació professional sigui possible.
- Un sistema integrat de formació professional que faciliti la transferibilitat a través de sistemes de convalidacions i permetin el trànsit d'unes formacions a altres en funció de les necessitats i situacions laborals.
- El reconeixement de competències professionals, comptant amb els mitjans necessaris perquè l'acreditació de les competències pogués ser efectiva.
- La reforma negociada de la Formació Professional Dual, instrument clau per a la formació i la inserció laboral de les persones joves
- Establir un sistema integrat d'informació i orientació professional.
- Polítiques de formació flexibles en les quals les programacions siguin susceptibles d'adaptar-se de manera àgil a les necessitats de l'entorn productiu i de les persones treballadores.
- Assegurar transport gratuït en l'etapa postobligatòria per a estudiants amb menys recursos. Establir un sistema de beques que faciliten la mobilitat del lloc de residència o treball al centre d'ensenyament, que possibiliti conciliar feina i formació.

- Situar la negociació col·lectiva i al diàleg social com a pilars bàsics per al desenvolupament del model de formació professional, que ha de donar resposta a un necessari canvi de model productiu en les illes.
- Donar resposta a les noves demandes professionals i laborals que esdevindran de la transició energètica.

Salut laboral.

La salut laboral és un eix fonamental en l'acció sindical. I ho és perquè en el moment d'analitzar les causes dels accidents de treball i les malalties professionals, veiem la seva estreta vinculació amb les condicions de treball. Les excessives càrregues de treball, els riscos ergonòmics, químics, físics o biològics, condicions de treball insegures són característiques, totes elles, pròpies d'un model productiu i econòmic que prima els beneficis sobre la salut de les persones treballadores. En l'increment de la sinistralitat laboral i en el deteriorament generalitzat de les condicions de treball influeixen decisivament la precarietat laboral, l'eventualitat i la subcontractació.

Malgrat la normativa, els índexs de sinistralitat i la incidència de les malalties professionals no han deixat de créixer. La causa d'aquests resultats no és altra que l'incompliment generalitzat de les obligacions legals empresarials més elementals, l'escassa qualitat de les accions preventives desenvolupades en el marc de les empreses i la tenaç resistència a afavorir la implicació i participació efectiva dels i les treballadores en tot el procés preventiu. Una mostra més de la tradicional manca de cultura preventiva a la nostra comunitat, a la qual contribueix la insuficient tasca dels sistemes de vigilància i sanció per part d'organismes com la Inspecció de Treball.

Davant d'aquesta situació actuarem

- Fent visible socialment el problema (denúncies, mobilitzacions sindicals, etc.).
- Pressionant a totes les parts implicades per al compliment de la normativa.
- Informant, formant, assessorant i coordinant als delegats i delegades de prevenció per actuar en el marc de les empreses.
- Continuar reclamant el reconeixement de les malalties professionals (que presenten nivells d'infradeclaració inacceptables),
- Combatin els riscos psicosocials, els trastorns musclo-esquelètics, sense oblidar els nous espais, com ara la incorporació massiva de les noves tecnologies, els canvis demogràfics, les noves formes d'organització de la feina (sense anar més lluny, la norma recentment aprovada sobre treball a distància), el canvi climàtic, etc.

2.2.2 Habitatge

Segons dades de l'INE del 2° Trimestre del 2020 l'índex general de preus d'habitatge (IPH), (nou i de segona mà) a Balears és de 134,061 euros/metre quadrat mentre que la mitjana nacional és de 126,061.

De com està afectant el COVID-19 a l'habitatge a Balears devem també tenir-ho en compte: quant a nombre de visats autoritzats d'obra nova per a ús residencial, a data de maig de 2020, es dona una disminució del 22,7% en comparació amb l'any anterior. Comptant amb els visats per a Ampliació i per a Reforma, ens situem en un decrement interanual del 21,7%.

Si parlem d'hipoteques, el número acumulat fins a juny d'hipoteques és d'un 9,5% menys que l'any anterior. En relació amb les hipoteques del total de finques, aquest decrement és del 3,8% interanual.

És a dir, es constata un cert alentiment del sector de la construcció a Balears, una cosa lògica a causa de la pandèmia, la qual cosa influeix naturalment en el sector de l'habitatge. A això, a més, s'afegeix el problema estructural que pateix Balears: falta d'habitatges en lloguer i els altíssims preus de les existents.

Per això, des del sindicat proposem:

- **Regulació i actuació sobre el mercat del lloguer**

- a) Limitar el preu màxim del lloguer en zones tensionades vinculats als ingressos de les llars.
- b) Programa de Lloguer Segur i Assequible. El seu objectiu és captar habitatges desocupats, rehabilitar-les quan sigui necessari i introduir-les en un sistema de lloguer segur per a l'arrendador i assequible per a l'arrendatari, amb la intermediació de societats públiques de lloguer que s'encarregarien de la gestió del programa
- c) Rehabilitació integral d'habitatges destinats al lloguer segur i assequible.
- d) Incentivar l'habitatge com a bé d'ús, no com a bé d'inversió/especulació, que es destinin al lloguer públic, protegit o assequible.
- e) Regular els habitatges turístics en zones tensionades.

- **Parc públic de lloguer**

- a) Pla de Lloguer Públic i Social. S'han d'augmentar els recursos destinats anualment a la política estatal d'habitatges i concentrar aquests recursos en un Pla per a consolidar un parc públic d'habitatges en lloguer.
- b) L'habitatge sostingut amb recursos públics ha de ser habitatge de lloguer.
- c) Destinar el sòl públic o protegit a habitatge públic o assequible. Destinar a habitatge públic de lloguer prioritàriament el 10% d'aprofitament urbanístic. Promoure i integrar al parc públic de lloguer els sòls i habitatges situats en zones prioritàries o tensionades pertanyents a administracions.

Finalment, s'ha de crear una autèntica segona oportunitat per a les llars amb deutes hipotecaris, per a això és necessari canviar la legislació hipotecària actual i d'enjudiciament civil.

2.2.3 Igualtat

Probablement aquest apartat s'hauria de titular Desigualtat i Discriminació, ja que aquesta és la posició de la dona, no només en l'àmbit laboral, sinó també en el polític i social. Amb motiu del 8 de març vam presentar un informe sobre la situació de la dona al mercat de treball a la nostra comunitat

al llarg de l'any 2019; les conclusions que podem extreure dels diferents indicadors mostraven, sense cap dubte, aquest clar desavantatge de la dona tant en l'accés al mercat laboral, com en la seva permanència, així com en les seves condicions laborals i salarials.

Per això, des de CCOO

- Instem als poders públics a prioritzar la lluita contra aquestes violències de gènere des de totes les dimensions, inclosa la prevenció.
- Actuar per aturar les causes de la desigualtat estructural que afavoreixen aquestes violències, manifestacions d'unes relacions desiguals entre dones i homes, com ara l'hegemonia de la cultura patriarcal i la desigualtat econòmica

Molt ens temem que la pandèmia engrandirà la bretxes de gènere, les dones assumirem més càrrega de treball i cures, serem més fràgils davant la pobresa i la violència i tindrem menys veu per decidir. Per la qual cosa:

- És obligatori que tornem a posar les polítiques d'igualtat com una tasca urgent.
- Hem de reforçar i intensificar les línies en què hem treballat en aquests últims anys, defensar l'agenda sindical feminista. I en aquesta tasca, la negociació col·lectiva jugarà un paper essencial.
- El recentment aprovat "Reglament per al desenvolupament de la igualtat efectiva en el treball entre homes i dones", que completa la Llei Orgànica d'Igualtat i el RDL 6/2019, és una eina que ens permetrà seguir avançant en l'agenda.

2.2.4 Immigració

En unes jornades celebrades per CCOO recentment -Treball i reptes de la immigració- s'establia el marc que ha de definir el treball sindical respecte a la immigració: la principal labor ha de realitzar-se en el marc de la negociació col·lectiva.

Textualment s'assenyalava que el sindicat ha d'advocar per fluxos migratoris realment segurs, a diferència del que pretenen la majoria dels partits polítics que quan parlen de fluxos migratoris segurs i amb flexibilitat, en realitat del que parlen és de "treballadors i treballadores d'usar i tirar", que vinguin quan fa falta i que després es vagin quan abans.

I en aquest marc de la negociació col·lectiva és on s'han d'eliminar les condicions que caracteritzen la posició subordinada de la població treballadora immigrant: majors taxes d'atur que la població espanyola, taxes especialment altes en els col·lectius procedents d'Amèrica Llatina, i on la dona està doblement castigada per ser dona i estrangera; una desocupació que afecta a tots els trams d'edat. Treballadors que tenen menys oportunitats d'accés a una ocupació de qualitat, i que estan infrarepresentats en sectors amb una consolidació major de la intervenció sindical, la negociació col·lectiva i els acords d'ocupació de qualitat. Uns sectors que se situen majoritàriament en ocupacions elementals i en serveis de restauració, i on la temporalitat i la taxa de rotació és major en comparació amb la població autòctona; una contractació, en conseqüència, molt sensible a les fluctuacions del mercat de treball.

És imprescindible, per tant:

- Definir polítiques sindicals tendents a salvaguardar unes condicions que assegurin el treball decent de les persones migrants.
- Dotar d'eines d'actuació a les persones que pertanyen al sindicat per a integrar una visió de la migració de manera transversal en el quefer sindical.
- Exigir a les Administracions Públiques que prestin un servei de qualitat destinat tant al col·lectiu de persones immigrants com als sol·licitants d'asil dotant-los de recursos humans i tècnics.

2.2.5 Joves

Hem de ser conscients de les limitacions i problemàtiques que tenim per a que la joventut estudiantil i treballadora, més enllà de la seva situació concreta en l'àmbit laboral, s'autoorganitzi en el nostre sindicat amb el objectiu de defensar i avançar en drets laborals i socials amb els quals poder construir una vida digna.

La problemàtica que trobem en la nostra acció sindical dirigida al jovent deriva fonamentalment de les condicions objectives en què es troba en el àmbit laboral. El sindicat està preparat per oferir cursos clàssics d'organització, afiliació i participació a aquells treballadors amb estabilitat laboral i ubicats en empreses d'unes certes dimensions on el sindicat té estructura (Secció sindical) o aquesta pot néixer de forma natural. Per a aquest altre món del treball, fràgil, precari i caracteritzat per la inestabilitat permanent, les nostres limitacions són evidents.

Aquestes problemàtiques fan que tinguem que afrontar els següents reptes:

- El primer repte és que CCOO es converteixi en un espai d'autoorganització de la joventut que es troba incorporada a l'àmbit laboral, més enllà de quina sigui la seva situació concreta, però que també està en els centres d'educació formant-se. Un espai mestís i divers, en definitiva confederal i de classe, on joves en desocupació, o que pateixen una situació feble, precària i inestable en l'àmbit laboral, o que es troben en un estat d'estabilitat i qualitat en l'ocupació, o que estan estudiant, coincideixen per projectar d'una manera transversal les seves preocupacions, inquietuds, anhels i expectatives sobre l'acció quotidiana del sindicat. CCOO ha de ser un instrument que doni veu a aquells que avui senten que no la tenen.
- Un segon repte està relacionat amb la nostra consideració de sindicat de classe i té a veure amb la necessitat de semblar-nos al món del treball realment existent per a construir una identificació descriptiva entre el sindicat i aquells a qui aspirem a organitzar i representar.
- I un tercer repte està vinculat al nostre paper com a subjecte capaç d'estendre drets i millorar les condicions de treball i de vida del conjunt de les persones treballadores. En l'actualitat, on de forma més crua es dona la contradicció capital-treball és en els espais més febles i precaris de l'àmbit laboral, que és on principalment es troba ubicada la joventut. És en aquests espais on es troba la nostra gent que està més necessitada de la presència i acció del

nostre sindicat. I on avançar en millores suposa també la relegitimació social del nostre paper.

2.2.6 Finançament

No hi ha dubte que la reflexió, els propers anys serà sobre quin tipus d'estat de benestar volem i ens podem permetre; i del que ens podem permetre te molt a veure com encarem el problema, des de quina òptica, i -per damunt de tot- amb quina ideologia. Als darrers temps el discurs econòmic neoliberal ha avançat moltes posicions, utilitzant com excusa les diferents conjuntures viscudes, des de finals dels noranta amb l'inici de la bombolla financera/immobiliària on pareixia que els mercats podrien finançar tot i es va instal·lar l'idea que es regulaven sols i, per tant, l'estat tenia que reduir-se a la mínima expressió per no inferir i on els ciutadans podrien pagar per els serveis essencials. Aquesta manera de veure les coses va tenir continuïtat tot i que la crisi econòmica patida a partir del 2008 fruit, precisament, d'aquesta mentalitat especulativa, va fer trontollar el sistema financer i que ha posat en risc les economies mundials, a més part del relat neoliberal durant la crisi va ser precisament que l'estat no tenia capacitat econòmica per fer front al manteniment de determinats serveis públics i les conseqüències han estat més que evidents: deteriorament de la sanitat publica, de l'educació, dels sistemes de protecció com les pensions o les prestacions dels desocupats, en definitiva un deteriorament del conjunt de les polítiques públiques.

A rebatre aquest "mantra" neoliberal tenim que contribuir des del sindicat fent propostes orientades a incrementar els recursos públics i poder reforçar les imprescindibles polítiques públiques que prestin atenció a les necessitats del conjunt de la ciutadania. Per aconseguir-ho necessitem:

- Polítiques expansives per part de les institucions europees. Els fons per a la Reconstrucció aprovats recentment per la Comissió Europea pareix que van en aquest sentit, però tenim que posar atenció al desenvolupament dels reglaments, on les condicions d'accés als fons no han de suposar una trava per a l'Estat espanyol.
- Avançar en la unió fiscal per garantir una Unió Europea que desenvolupi el model social.
- Pel que fa referència a l'àmbit espanyol, és necessària una estructura fiscal que ens situï, en termes de pressió fiscal, a la mitjana europea, això suposaria 7 punts de PIB.
- Destinar més recursos a la lluita contra el frau.
- Reformar el sistema de finançament autonòmic, això és imprescindible per poder mantenir unes polítiques públiques de qualitat, ja que són les comunitats autònomes qui en tenen les competències. Per a Balears aquesta reforma en la distribució dels recursos és cabdal per compensar l'infrafinançament endèmic que patim i per ajustar el que aportem amb el que reben, en termes fiscals.

2.3 CCOO al costat de la societat civil

La trajectòria de CCOO de les Illes Balears treballant en la creació, la consolidació i l'enfortiment de la societat civil organitzada no es quelcom nou. D'ençà les reformes del 2010 amb la creació de la Plataforma en Defensa de l'Estat del Benestar, passant per la Cimera Social, el Consell de la Societat Civil, la Plataforma contra el TTIP, el Grup Promotor per un Bon Finançament i les entitats sorgides en el Moviment Feminista, hem estat, i som presents i actius a gairebé totes les iniciatives sorgides en les que han participat les principals entitats que conformen la societat civil organitzada.

En l'actualitat, i amb la complexitat que suposa l'escenari de la pandèmia COVID-19, participem activament al Col·lectiu Alternatives (grup d'anàlisi i proposta per una economia progressista), la Plataforma per la Democràcia (grup amb vocació de fe front a l'onada feixista que ens envolta) y el Fòrum de la Societat Civil (que aglutina a un conjunt d'associacions i entitats que reflexionen per un canvi de model econòmic en un escenari post pandèmic).

En aquest sentit, des de CCOO de les Illes Balears treballarem per:

- Continuar participant de manera activa al si de la societat civil organitzada, aportant la reflexió que des del món del treball i des del sindicalisme de classe i confederal escau en la defensa dels interessos del conjunt dels treballadors i de les treballadores.
- Un cop normalitzada administrativament la "Fundació Ateneu CCOO de les Illes Balears" haurem d'anar donant-li contingut i, així, inserir-la -cercant sinèrgies- a la xarxa de fundacions progressistes de les Illes.
- Així mateix, en la mesura de les nostres possibilitats, s'ha de treballar per enquadrar a la militància del sindicat a les organitzacions de la societat civil organitzada per poder donar a conèixer les nostres diferents propostes socials, laborals i sectorials.
- D'igual manera, des del sindicat hem d'estar a l'aguait dels moviments ciutadans que vaguin sorgint; en especial d'aquells amb els que hi puguem compartir propostes, que es vaguin configurant al llarg de tot el mandat.
- I, al fil de tot l'anterior, es promouran jornades amb les entitats representatives dels àmbits socials, mediambientals, culturals, econòmics, de consumidors, de sectors productius minoritaris i feministes per tal de posar en comú inquietuds i abordar la possibilitat d'elaborar estratègies conjuntes.

2.4 El Diàleg social

Possiblement, aquest darrer mandat ha estat el més prolífer pel que respecta a la participació institucional, on la nostra proposta política-social ha tingut el seu reflex en distints marcs legislatius a les institucions il·lenques. La mesa de diàleg social autonòmic ha estat un instrument cabdal a l'hora de concertar i consensuar -entre els agents socials i econòmics més representatius i l'administració autonòmica de les Illes- les polítiques més adients que donen resposta a les necessitats de treballadors i empresaris.

Bona prova de l'esmentat ha estat la gestió de la pandèmia per part del Govern, on el consens entre els agents social i econòmics ha dotat de legitimitat a les mesures preses; mesures que s'han configurat amb la intenció de garantir la seguretat sanitària en els llocs de feina; la protecció de l'ocupació dels treballadors i les treballadores, evitant els acomiadaments i mantenint els vincles amb l'empresa; la protecció social en front de la pèrdua de feina; i, també, el manteniment del teixit productiu i les empreses de les Illes.

És per l'anterior que:

- Caldrà aprofundir en el Diàleg Social per a la seva consolidació més enllà del govern de torn.
- També, com a voluntat del sindicat en el seu compromís amb la societat civil organitzada - i mantenint l'àmbit reservat als agents socials i econòmics de les meses de Diàleg Social Tripartides- es reforçarà el Diàleg Social amb la participació d'organitzacions i entitats representatives de diferents àmbits socials, mediambientals, culturals, econòmics, de consumidors, de sectors productius minoritaris, etc.

3. Reptes en els sistemes de producció.

La crisi epidèmica ha posat en evidència, encara més si cal, les deficiències estructurals del nostre sistema productiu i les debilitats del nostre model de creixement, la dependència del turisme i el sector serveis, l'escàs pes de la indústria, un teixit empresarial de baix valor afegit i escassa intensitat tecnològica. Un model productiu ecològicament insostenible i socialment generador d'importants desigualtats.

Ens enfrontem al repte d'avançar de forma urgent cap a un nou model no només competitiu i ecològic, també sistèmic. És un desafiament que posa en qüestió el nostre model de creixement, el conjunt dels nostres sistemes de producció, de transport, de distribució i de consum, el model formatiu i les polítiques econòmiques i industrials. Ja que l'actual és ecològicament insostenible i socialment generador de desigualtats.

El nou model productiu a partir dels reptes socials, mediambientals i productius ha de tenir en compte les mesures que promoguin la igualtat social i el desenvolupament sostenible, han d'anar en la direcció de la creació d'ocupació de qualitat, dels drets socials i laborals, en el reforçament de la negociació col·lectiva i del diàleg social, cap a una major participació dels treballadors en les empreses, en la preservació dels serveis públics, i en el desenvolupament de sistemes fiscals més justos i redistributius. Tot això, en l'objectiu de mantenir l'Estat de Benestar.

3.1 Un nou model productiu.

Des de l'inici de la crisi econòmica de l'any 2008 venim parlant de la necessitat de canviar de model productiu, però poc es parla de com s'ha de produir aquest canvi de model. De fet, la crisi epidèmica ha posat en evidència les deficiències estructurals del nostre sistema productiu i les debilitats del nostre model de creixement: el minvant pes de la indústria, l'externalització de productes clau per al funcionament social, l'excessiva dependència del turisme i una classe política que continua sense apostar amb claredat per un canvi de model productiu liderat per una indústria de més valor afegit i contingut tecnològic alt.

La política, les administracions, les empreses i els sindicats són actors clau en la transformació del món del treball, i de la societat en el seu conjunt. Hem d'afrontar els canvis ineludibles que ens condueixin al canvi de paradigma i cap a un altre model de desenvolupament econòmic, que tingui al planeta i a la conservació de l'entorn, en l'eix de les decisions. És en aquest espai on la mobilitat sostenible, junt amb l'urbanisme, entre moltes altres matèries, adquireixen una importància clau d'aquest canvi que hem de dur a terme.

Les contínues alertes de la comunitat científica sobre la fragilitat de l'equilibri ecològic del planeta ens obliguen a adoptar mesures que facilitin un canvi ràpid en el model econòmic per evitar conseqüències greus sobre les societats, els ecosistemes i les economies. El canvi climàtic genera milions de víctimes i aprofundeix en les desigualtats entre poblacions i països, a més, la crisi sanitària ha posat en evidència la relació entre la conservació del medi natural i la proliferació de malalties.

Les Illes Balears són especialment sensibles al canvi climàtic, cada vegada més s'experimenten fenòmens meteorològics més intensos, torrentades, fenòmens costaners, etc., on les precipitacions o les sequeres poden tenir efectes gravíssims sobre sectors com l'agricultura, la ramaderia o el turisme.

Des de fa molts anys venim parlant en les Comissions Obreres de transició justa; quan parlem de transició justa, parlem d'alinejar la transició energètica i la lluita contra el canvi climàtic amb polítiques que tinguin en compte i compensin les afeccions socioeconòmiques als principals sectors i treballadors que es vegin afectats pel canvi tecnològic. Els convenis de Transició Justa són l'aposta i l'oportunitat de fer les coses d'una altra manera.

Des d'aquesta perspectiva:

- El canvi de model productiu - a més de la transició a una economia baixa en carboni - hauria de significar una migració de les activitats productives des dels actuals productes i serveis de baix valor afegit a altres de major valor.
- La migració cap a activitats de més valor afegit implicarà necessàriament processos de modernització que, en molts casos, han de tenir important suport públic per a que es produeixi una transició justa.
- Cal desenvolupar mesures d'incentivació encaminades a traslladar la producció des d'activitats més tradicionals cap a aquests sectors més innovadors o bé dins dels sectors tradicionals, buscar nous productes que incorporin major valor afegit.

3.1.1 Transició justa (Energia, digitalització, economia circular, mobilitat)

La dependència energètica de les Illes Balears respecte de l'exterior és indiscutible, la sobirania econòmica, la reducció de les necessitats de finançament exterior de la nostra economia, així com la reducció accelerada d'emissions de gasos efecte hivernacle, i un canvi de model econòmic integral estan en joc.

Necessitem actuacions urgents i eficaces, que passen per introduir una sèrie de mesures per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, augmentar l'autosuficiència energètica i millorar la producció d'energia elèctrica. És necessari, a més, l'adaptació a les noves normatives europees: Pacte Verd Europeu (New Green Deal), Pla de Recuperació (Green Recovery) i la Llei Europea de Clima, així com les desenvolupades a nivell de país: Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica, Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC), Estratègia de Transició Justa o la pròpia Llei de canvi climàtic a Balears -on l'horitzó és tenir unes illes lliures de combustibles fòssils i el 100% d'energies renovables en 2050-. Per a 2030 les previsions són disposar d'un 35% de renovables, un 23% de reducció del consum energètic i una minva del 40% de les emissions contaminants. Per l'anterior, caldran:

- Inversions públiques en infraestructures que potenciïn el seu creixement.
- Ajuts públics tant a sectors emergents com a apostes de futur per a cobrir l'actual dèficit d'inversió privada i a alguns sectors bàsics i transversals per garantir una "transició justa" dels processos de modernització.

- Utilització de la despesa pública corrent, compres públiques, per impulsar sectors emergents o apostes de Futur
- Una gestió empresarial més democràtica que impulsi mecanismes de participació dels treballadors.

Energia: Polítiques valentes i decidides per impulsar les energies renovables.

A Balears el nostre actual model energètic és car, dependent i brut. En el nostre cas concret la tecnologia amb més possibilitat de desenvolupament de les energies renovables és la solar fotovoltaica, sense menysprear altres fonts d'energia com l'eòlica, l'hidrogen o el foment de la biomassa, sense oblidar mesures per al foment de l'autoconsum. L'energia fotovoltaica permet un model de producció energètic basat en petites instal·lacions en què es redueix la distància entre les zones de producció i consum, aquesta proximitat disminueix les pèrdues per transport i minimitza l'impacte ambiental a l'aprofitar l'entorn urbà alhora que democratitza la producció i l'accés a l'energia, per a cobrir el 100% de les necessitats elèctriques seria necessari ocupar menys del 2% del territori.

Existeix en marxa un projecte autonòmic per a la posada en marxa de noves instal·lacions, un total de 55 projectes d'instal·lacions d'energia solar fotovoltaica que sumen una potència total de 326 megawatts que hauran d'estar llestes a l'any 2022, el mix elèctric de les Balears passarà de tenir el 2,5% al 10% d'energies d'origen renovable, percentatge que arribarà al 20% en el cas de Menorca. Cal tenir en compte que la llei de canvi climàtic estableix que a 2030 ha d'haver un 35% d'energies renovables, 23% d'estalvi energètic i una reducció de l'40% de les emissions contaminants, de manera que encara queda molt recorregut i una forta inversió per realitzar.

L'expansió de les energies renovables i una millor eficiència energètica a Balears necessita plans específics per al seu desenvolupament en zones d'actuació definides i en sectors estratègics.

La integració de renovables en el sector turístic i la indústria és una mesura imprescindible per a:

- Millorar la sostenibilitat de l'activitat turística i industrial a les illes, augmentant el posicionament i el valor afegit de les empreses del sector.
- Albergar físicament les instal·lacions renovables minimitzant l'ocupació de terra i preservant el territori.
- Progressar amb celeritat en l'expansió del sector de les energies renovables al sector turístic per ser una activitat de pes a l'illa amb una significativa capacitat d'arrossegament en la resta de l'economia.
- Comprometre al sector turístic a la descarbonització de l'economia balear a través d'un sector amb una visibilitat internacional de primer ordre i amb caràcter exemplaritzant per a altres sectors.
- A les ciutats el gran repte serà la integració arquitectònica de les tecnologies renovables en els edificis i també en l'espai públic (mobiliari urbà, sistemes d'ombregat, cobertes d'aparcaments, marquesines ...).

- L'electrificació de la mobilitat a les Illes ha d'estar necessàriament vinculada a la transició a un mix elèctric majoritàriament renovable.
- Un Pla de Rehabilitació Energètica permet d'una banda mitigar l'atur existent en el sector de la construcció, i per una altra reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle produïts a l'habitar habitatges que no s'ajusten a aquestes normatives europees i millorar la comoditat i qualitat dels edificis i habitatges.

Mobilitat sostenible.

La transició energètica també requereix una modificació substancial de la política de transports, ja que el transport és una de les activitats de l'ésser humà que ocasiona un major impacte mediambiental i social. De manera directa consumeix energia generalment d'origen no renovable i produeix contaminació atmosfèrica, acústica i en ocasions lumínica, així mateix és un dels sectors que genera més sòl artificial en la mesura que la construcció d'infraestructures terrestres transforma de manera permanent el territori que aquestes ocupen. Entre els impactes indirectes es poden destacar els costos externs i sobre la salut, la congestió de les infraestructures o la forta dependència de fonts energètiques derivades del petroli.

Per això cal una política de reconversió de modes de transport que redueixi les emissions de gasos d'efecte hivernacle, millori la qualitat de l'aire, redueixi el malbaratament energètic motivat pel vehicle privat, l'ús del petroli i els seus derivats, la sinistralitat i la congestió a les grans ciutats. Una mobilitat més sostenible, més justa, socialment inclusiva i més econòmica, ha d'intensificar l'ús simultani de les maneres de transports més barats. Per això es fa necessari:

- Dotar i afavorir l'ús del transport públic col·lectiu, que les empreses reprenguin aquella oferta de rutes compartides o pròpies per l'anada i tornad dels seus treballadors, ampliant i ajustant-lo a la mobilitat laboral de segle XXI: polígons industrials, multicentres de treball com aeroports o ports marítims de passatgers i mercaderies, polígons de coworking o d'empreses incubadora.
- Instar a les administracions públiques a que promoguin, les mesures necessàries per a impulsar el transport públic i col·lectiu. Per a coordinar tot això es dotarà de la figura del gestor de mobilitat, que podria recaure en un delegat o delegada sindical.
- Que les estacions de ferrocarril de l'extraradi de les poblacions, comptin amb aparcaments dissuasius en els quals poder deixar el cotxe i agafar el tren, i que a elles arribin els autobusos municipals amb regularitat i rapidesa, o agafar la bici per anar a la feina.
- Plans de mobilitat d'empresa obligatoris, participatius i justos, sempre que ofereixin una oportunitat perquè els representants dels treballadors siguin consultats i participin en l'elaboració dels plans.

- Els convenis col·lectius negociats entre els empresaris i els sindicats, ja sigui a nivell sectorial o d'empresa, són un instrument molt poderós per fomentar la mobilitat sostenible dels treballadors.
- Per un finançament innovador del cost dels transports sostenibles per als treballadors i treballadores. Incentius financers per a la mobilitat sostenible dels treballadors, per exemple, "bons de mobilitat" basats en el sistema actual de bons de restaurant existents.

La logística

La nostra realitat territorial ens ensenya que l'abastament de la població, el subministrament de les matèries primeres per a la indústria, així com la distribució del producte fins a la seva destinació final, genera un circuit de mobilitat, que de forma transversal incideix en el medi ambient i en la nostra societat, participant de la transformació econòmica que suposen les noves formes d'operar en els serveis logístics; el mercat de les plataformes i el comerç electrònic.

Durant la pandèmia s'ha emfatitzat i reforçat la definició de servei essencial als serveis logístics per al manteniment de la vida de la ciutadania.

No obstant això, i degut precisament a aquest context d'economia cada vegada més globalitzada i més exigent, la indústria cerca la màxima eficàcia i optimització de costos, produint-se una pressió al sector logístic.

Per l'anterior, ens plantejem com a reptes:

- Acabar amb el deteriorament de les condicions de treball de la població ocupada en aquest sector que genera nínxols d'ocupació precària, moltes vegades sota el nom d'economia col·laborativa o de plataforma digital.
- El sindicat haurà de fomentar que es generin espais de col·laboració entre les diferents federacions de branca, per oferir una resposta sindical de forma transversal a les diferents activitats productives.

Digitalització. La quarta revolució industrial i tecnològica

La pandèmia ha provocat una acceleració dels canvis que caracteritzen la 4a revolució industrial: Big data, internet de les coses, impressió additiva o 3D, intel·ligència artificial, robòtica o serveis en el núvol, entre altres. Tots ells, conceptes que han anat guanyant popularitat en els últims anys i que s'enfronta ara al repte de deixar de ser una manera d'innovar i experimentar en les empreses per passar a integrar-se en la seva estratègia. Però la velocitat de la tecnologia és superior a la de les pròpies empreses, el que els obliga a qüestionar i vigilar la seva estratègia de forma permanent, amb especial atenció als intents de substituir persones treballadores per màquines que han de trobar-se amb frens legislatius, negant que pugui acomiadar-se a un treballador o treballadora perquè s'ha implementat un programari o un robot que millora l'eficiència, incorporant raons socioeconòmiques més que laborals.

El procés de digitalització no està exempt d'amenaces, com són la creació d'oligopolis potents que dominen les dades, concentrant poder i riquesa; la manca de normes reguladores, administratives, laborals i fiscals; riscos en matèria de protecció de dades personals; destrucció massiva de llocs de treball mitjans (informatització); transversalitat de l'ocupació (comercials, informàtics, telecos, atenció client, experts en big data, desenvolupador d'aplicacions, expert en xarxes ...); debilitament de l'acció col·lectiva i les relacions laborals, desigualtats en capacitats i formació en la demanda de mà d'obra, condicions d'ocupació i salaris (estancament); erosió de la base fiscal i del finançament de la seguretat social.

El gran risc d'aquesta revolució és que no sigui governada correctament. Cal permetre que el desenvolupament científic i tecnològic canviïn les vides de la ciutadania, però visualitzant les conseqüències sobre ella. Sobretot, cal garantir que les persones siguin el centre de totes les decisions.

Davant d'aquest nou paradigma ple de reptes, des de CCOO, exigim la creació de taules de debat en les empreses i les administracions per participar en l'anticipació i gestió dels canvis:

- Una millor articulació institucional de la política d'ocupació, reconversió professional de la nostra força de treball.
- L'impuls d'instruments compartits de diagnòstic (Observatoris sectorials, Plans Industrials).
- La formació de quadres i representants sindicals; la dotació dels recursos sindicals; el coneixement compartit i aprenentatge d'experiències concretes.
- Coordinar la intervenció en els diferents espais d'actuació: empresa, sector productiu i administració; i impulsar la cooperació entre ells.
- Intervenir en els processos i en les polítiques públiques en aquesta matèria.
- Enriquir els continguts dels convenis i acords col·lectius, abordant en la negociació la incidència de la digitalització i adequar la legislació (Estatut dels Treballadors), en matèria de representació d'interessos col·lectius, així com, el paper dels sindicats.

3.1.2 Turisme

Parlar de turisme a la nostra comunitat, és generar tot un riu de opinions, la majoria de vegades distorsionades, fruit de plantejaments binaris, a favor o en contra, generant debats que no ens deixen avançar en la direcció correcta, que no és un altra que modificar el model de creixement econòmic.

Modificar el model de creixement no necessàriament implica deixar de banda el principal sector econòmic de les nostres illes dels darrers 50 anys, més bé tot el contrari, ha de ser el sector tractor del canvi i per fer-ho necessitem repensar el propi sector. És cert que el turisme ha estat, i és, part important del desenvolupament i el progrés de les nostres illes, emperò també ha generat, en especial als darrers temps, unes externalitats negatives importants com són: una forta estacionalitat de la nostra economia, fruit del turisme de «sol i platja», que genera impactes importants al mercat de treball on els contractes temporals són la norma; a més dels problemes laborals, s'han produït

importants problemes amb la població resident donat el fort increment dels visitants, el que ha generat el debat de la saturació i dels recursos (hídrics, energètics, residus, ...).

Des de CCOO, entenem que el turisme ha de jugar un paper protagonista en la transformació econòmica de les nostres illes, però ha de ser un turisme responsable amb el medi ambient, que respecti la cultura i tradicions dels residents, que aposti per la innovació i la qualitat, que diversifiqui producte i que sia especialment responsable amb les treballadores i treballadors, fent una aposta decidida per la qualificació i millora de les condicions de feina.

Si no som capaços d'afrontar aquests reptes esdevindran problemes greus; en especial, a uns moments com l'actual, immersos a una crisi econòmica derivada d'una crisi sanitària, que ha afectat especialment el sector. Problemes socials per una societat que torni intolerant al turisme, econòmics per no poder fer front als preus de l'habitatge i ambientals fruit de la petjada ecològica que genera aquest model.

Per tant, pareix evident que els reptes a afrontar passen per els 5 eixos de la sostenibilitat:

- **Econòmica.** És imprescindible la diversificació del producte, especialment ara que el sector escometrà importants reestructuracions fruit dels canvis, com per exemple, a la touoperació fruit de les noves formes de viatjar i de la digitalització, això també modificarà la promoció i les reserves, afectant als marges de beneficis, i la solució no pot ser competir en preu, ans bé al contrari: competir per la via de l'especialització i l'atracció de nous turistes.
- **Social.** Apostar per un turista responsable que respecti l'entorn local, la cultura. Dotar de més mitjans al control de l'habitatge vacacional i a l'hoteler. Visualitzar on destinem l'impost de turisme sostenible.
- **Laboral.** Caminar cap a la estabilitat laboral que permeti aconseguir ocupació de qualitat durant tot l' any, millorar les condicions dels treballadors del sector, la seva formació i qualificació al llarg de la vida com a eix fonamental d'un nou model.
- **Mediambiental.** El respecte pel medi ambient serà clau per a una transformació d'una destinació turística madura com la nostra, aplicar polítiques on la reducció dels impactes de l'activitat turística sobre els recursos hídrics, energètics i de gestió dels residus, sia objectiu principal del sector.
- **Governança.** Per dur a bon port aquest procés de transformació sectorial serà necessària la implicació de tots els agents que hi treballen, i aquí el sindicat ha de ser un agent imprescindible, tant al diàleg bipartit com tripartit, amb propostes i objectius clars com els exposat a aquest epígraf.

3.1.3 Indústria

Està demostrat que el sector industrial resisteix millor els canvis de cycle econòmic i genera ocupació de qualitat, per tant, necessitem polítiques a Balears que situïn la innovació, la industrialització, la formació i l'ocupació de qualitat en el centre de l'agenda política de la nostra comunitat. És cert que

no es pot decretar un canvi de model productiu, però el sector públic ha de proporcionar els mitjans per facilitar el creixement del sector i, perquè no, trobar nous nínxols industrials.

El teixit industrial balear està dominat per microempreses i empreses petites, els sectors industrials preponderants són de baixa intensitat tecnològica.

EL pes de la indústria sobre el PIB està molt per sota de la mitjana nacional, però hi ha bases sòlides de coneixement per aprofitar les oportunitats que ofereix la digitalització industrial per créixer en els serveis a les empreses. Només amb un increment de pes de la indústria es podrà fonamentar sòlidament un altre model productiu més diversificat i sostenible.

En definitiva, l'educació, la innovació i la indústria han de treballar de forma coordinada i no separada per polítiques que podrien ser divergents. Es tracta d'un repte prometedor i objectivament possible.

Per l'esmentat des del sindicat valorem els següents reptes:

- Potenciar el desenvolupament de l'activitat industrial, augmentant els paràmetres productivitat, competitivitat i qualitat, per contribuir a l'establiment d'un model econòmic basat en el creixement sostenible i creació de llocs de treball de qualitat, incrementar el pes del sector industrial.
- Facilitar condicions marc per a la creació d'empreses i la regeneració del teixit industrial de les Illes Balears, i més concretament d'empreses intenses en tecnologia, coneixement i creativitat.
- Clusteritzar l'activitat industrial
- Augmentar la indústria manufacturera en un 12% que suposaria la creació de 3.000 nous llocs de treball.
- Impulsar la innovació i el desenvolupament tecnològic (R + D). Incrementar la transformació digital per a ser una indústria 4.0
- Fomentar la internacionalització perquè el 20% de les empreses desenvolupin processos d'exportació.
- Millorar la qualificació del capital humà mitjançant la formació permanent.
- Millorar l'assignació de recursos públics per a la seva eficiència i la prestació de serveis.
- Estimular la captació d'inversions directes.
- Millorar l'eficiència energètica, la implementació d'energies renovables i disminuir la taxa de residus generats.
- Fomentar la cooperació entre empreses, crear i mantenir ocupació de qualitat i evitar deslocalitzacions empresarials.

3.1.4 Sector primari

Com en altres crisis, la necessitat de potenciar la capacitat d'autoabastiment de les Illes fa que el sector agrari, ramader i de pesca es percebin amb més claredat com un sector estratègic de l'economia. El sector primari, malgrat la seva debilitat estructural i dels problemes derivats de la insularitat, pot ser un sector viable econòmicament, capaç de generar ocupació, riquesa i valor afegit, pel que és necessari augmentar el pes del sector en el PIB, molt disminuït en l'última dècada.

El mercat laboral agrari és el refugi per a persones treballadores assalariades d'altres sectors i països. L'activitat agrària és estratègica per a la societat i l'economia de les Illes Balears des de les perspectives social, ambiental i econòmica.

L'agricultura presenta problemes de competitivitat, deficiències per afrontar els reptes derivats de les innovacions tecnològiques i de la globalització de productes.

El sector té relacions laborals que es caracteritzen per la seva gran precarietat, l'administració no ajuda amb la seva incapacitat per definir el paper dels agents socials que han d'intervenir, es confonen organitzacions empresarials, organitzacions de productors agraris i sindicals, cal a més incentivar estratègies per aconseguir que el sindicalisme representatiu sigui homologat amb el de les patronals agràries, tant en participació com en mitjans.

- Cal que les ajudes dirigides a les organitzacions patronals agràries (mal anomenades sindicats agraris) es condicionin i reverteixin en la creació d'ocupació i en millorar les condicions de les persones assalariades per compte aliè.
- L'objectiu és fer atractiu el treball en el sector agrari, amb llocs de treball estables i de qualitat, potenciar el contracte fix-discontinuu, incloure prestacions de Seguretat Social i desocupació similars a la resta dels treballadors, mesures que estimulin la renovació generacional i la incorporació de la dona.
- Des del sindicat hem fet propostes a l'administració i les patronals, propostes que incorporin aspectes relacionats amb la necessitat d'un conveni per al camp que a Balears porta sense negociar des del 2004, el que denota la debilitat del sector i l'escassa presència sindical en el mateix. Aquestes propostes van en el sentit d'impulsar la innovació, la digitalització i comercialització en sectors que ja tenen un important reconeixement com el vi, les fruites, hortalisses, oli, pesca i fruits secs. Establir plataformes úniques de venda, campanyes de producte local, afavorir l'economia circular, pla d'industrialització de la pesca, etc.
- Cal afavorir la competitivitat del sector primari i industrial. No és possible una estratègia de futur sense una estratègia per a la indústria agroalimentària, generant una cadena de valor en la indústria existent i en la que potencialment podria crear-se impulsant el sector primari.

3.1.5 Construcció

Aquest sector, que sempre ha estat un element estratègic per a la nostra economia, requereix d'un canvi en el seu model de producció si vol, no només, recuperar xifres importants pel que fa a nivell d'ocupació, pes en el PIB etc., sinó si vol veritablement adaptar-se a les exigències / recomanacions de la UE en matèria de sostenibilitat com, per exemple, el Pacte Verd Europeu.

Per a que això sia possible, cal fer un seguit de propostes:

- Major inversió pública en infraestructures. L'impuls de projectes d'infraestructures adequades poden no només recolzar l'ocupació i l'activitat empresarial, poden també servir de base a l'aplicació de l'enfocament de "reconstruir millor", del desenvolupament incloent i sostenible a què es refereixen els responsables de formular les polítiques si inclouen objectius ambientals i milloren l'accés dels ciutadans més desfavorits als serveis bàsics.

- Començar a impulsar, entre altres, les infraestructures relacionades amb la Agenda 2030 i el Pacte Verd Europeu.
- Canvis en el model de producció que passen necessàriament per plantejar una altra manera de construir. S'ha de prioritzar un model sostenible, ecològic i energèticament, tenint present les qüestions socials-
- Realitzar una veritable aposta per la rehabilitació integral, és a dir, que no contempli exclusivament l'eficiència energètica sinó que integri altres qüestions com, l'accessibilitat, la limitació de problemes de sorolls, humitats, lluminositat, prevenció d'incendis, regeneració urbana etc.
- Els projectes de renovació d'habitatges es poden implementar ràpidament i al voltant del 60% de la despesa en modernitzacions d'eficiència energètica aniria directament als treballadors i treballadores de la construcció locals
- S'ha d'abordar de manera imminent el desenvolupament urbà sostenible a través del concepte de ciutat intel·ligent, digital i sostenible. D'aquesta manera, les ciutats seran més resistents i avançades en eines TIC.
- La cessió de sòl per a habitatge social en règim de lloguer, l'accés a l'habitatge digne és un problema de la nostra societat encara sense resoldre que requereix d'una contestació immediata.
- Realitzar un seguiment del finançament que es rebí i de la gestió dels procediments de contractació pública que es posin en marxa. Cal dotar de veritable transparència a les licitacions i promoure la inclusió de criteris que millorin les ofertes de forma qualitativa, reduint aquelles que tracten de posar el criteri econòmic (amb baixes temeràries argumentades) com més rendible.
- Anticipar les necessitats de formació dels nostres treballadors.
- Al respecte per fer el sector atractiu als joves hem de limitar l'accés al mateix a persones que no estiguin prèviament formades, de manera que hem d'activar els mecanismes per configurar certificats de professionalitat que, a més, permetin una carrera professional ben definida. Com a part d'aquesta formació, serà fonamental la incorporació de la prevenció de riscos laborals ja que els canvis tecnològics que s'introdueixin -estem parlant de la transformació digital, fins i tot les noves relacions laborals- puguin impactar en la salut de les persones. Serà també primordial la vigilància de nous riscos emergents, de les condicions de treball i la disposició de les mesures preventives que evitin qualsevol mal.

4.Reptes organitzatius

En l'11è Congrés ens marcarem com a objectius la necessitat d'unificar esforços i reestructurar la nostra organització, la idea d'això no era altra que unir recursos i esforços tant estructurals com personals, per tant, ORGANITZAR. Amb aquest objectiu genèric volem:

- Estendre l'organització arribant a més treballadors i treballadores, promovent l'afiliació i oferint-les vies de participació per tal d'organitzar-los per a l'acció reivindicativa.
- Adequar les nostres estructures per actuar eficaçment en els sectors i amb els col·lectius en què s'estan concentrant els canvis en el teixit productiu i en el mercat laboral.

Per tant, el sindicat ha de garantir la permanència a la mateixa, fidelitzant l'afiliació, per a això serà necessari fixar criteris i programes de treball.

4.1 Estendre la organització amb afiliació, representació i desenvolupament organitzatiu.

Incorporar més persones al sindicat i organitzar-les per a l'acció reivindicativa ha estat un objectiu que sempre ha estat present en els nostres debats. Aquí rau la força dels treballadors i treballadores i la capacitat d'interlocució i mobilització del sindicat. Prova evident el repte organitzatiu fet amb l'extensió del COVID19 i la mostra de les nostres capacitats de resposta com a organització.

El projecte sindical necessita tenir una àmplia base d'afiliació. Poder sindical i autonomia són dues peces inseparables que es basen en la nostra afiliació, en la representació i en l'organització.

Representativitat

La promoció d'eleccions sindicals ha de ser la conseqüència lògica de l'extensió de l'organització.

Les eleccions sindicals han de ser, per tant, una activitat íntimament lligada a la feina d'extensió i per tant de les persones "Sindicalistes de Referència".

Per a aquesta organització no hi ha dubte que la representació que s'obté és gràcies al fruit del suport de treballadores i treballadors que, des dels seus centres de treball, ens donen el seu suport en els processos electors; aquest és un dels exponents que legitima el sindicat per defensar els interessos del conjunt de la classe obrera. Pel que s'ha prioritzat i destinat una gran quantitat de recursos tant econòmics com humans, per poder arribar a més centres de treball.

No hi ha dubte que la representativitat que obtenim és el fruit del suport que els treballadors i treballadores ens donen en els centres de treball a través dels seus vots en els processos d'eleccions sindicals, al costat de l'afiliació, és el màxim exponent de legitimitat democràtica que ostenta el

sindicat per defensar els interessos del conjunt de la classe treballadora. Aquesta ha estat la raó per la qual en els últims anys hem donat prioritat als processos electorals i hem destinat una quantitat important dels recursos econòmics i humans, per poder representar de la millor manera possible els interessos dels treballadors i treballadores.

La crisi sanitària, esdevinguda econòmica, ho ha condicionat tot, generant un escenari complicat per a la intervenció sindical, però un cop més hem demostrat que amb molt d'esforç i pocs recursos, estant en els centres de treball i compartint el dia a dia al costat dels treballadors i treballadores, els processos electorals han donat el resultat i la confiança que esperàvem en moltes de les empreses en què hem concorregut,

- La col·laboració i coordinació entre el territori i la branca genera un efecte multiplicador a l'hora de poder atendre tots els processos electorals i hem d'aprofitar-nos d'això, amb l'objectiu d'esser el primer sindicat de les Illes Balears.
- Ampliar la nostra base representativa ha de ser una de les prioritats en el pròxim mandat, la qual cosa requerirà de plans específics per poder escometre'ls amb garanties.
- El contacte permanent amb els treballadors i treballadores en els centres de treball és la clau de l'èxit electoral, aquest seguiment contribuirà a reforçar el sentit de pertinença i la vinculació a CCOO, garantint el creixement afiliatiu i la confecció de candidatures electorals

Afiliació

L'afiliació és el primer pas que fa un treballador o treballadora com a expressió de la voluntat d'unir les seves forces a altres persones treballadores per defensar els seus interessos i formar part del projecte de CCOO.

Moltes persones assalariades no s'afilien o bé perquè no ens coneixen o no tenen una idea clara de per a què els pot servir afiliar-se o perquè no tenen una visió positiva de la nostra tasca, fruit de les campanyes de desprestigi que hem patit. Donar-nos a conèixer, posar en valor la utilitat de l'afiliació i sortir al pas de la "contaminació" que puguem patir per la imatge que de nosaltres puguin traslladar tercers, és la clau en la qual hem de dirigir el nostre treball sindical. Aquesta triple tasca únicament es pot abordar amb possibilitats d'èxit si els sindicalistes estableixen un contacte personal i directe amb els treballadors i treballadores en els seus centres de treball o allà on es trobin.

La crida a l'afiliació ha d'estar ineludiblement associada a la capacitat del sindicat per respondre a les expectatives que generem per aconseguir-la. La responsabilitat de l'estructura de la qual s'ha dotat el sindicat, començant pels que hem assumit responsabilitats de govern, és donar satisfacció a les seves necessitats i oferir-los vies per a organitzar-se en l'acció reivindicativa i per participar en la vida interna del sindicat.

Per acostar gent nova, cal proposar individualment l'afiliació, i això només és possible des de la proximitat amb el treballador o la treballadora en el centre de treball.

Per això

- Per mantenir l'afiliació és imprescindible la presència a tots els centres de treball, així com el contacte i l'atenció directa.

- Convé fer partícip a l'afiliació del component ideològic inherent al fet de ser de Comissions Obreres; una organització sociopolítica per a la millora de les condicions de treball de les persones treballadores i per a la transformació social
- Aprofundir en el compromís que suposa l'afiliació a aquest sindicat, fent veure que per millorar les condicions de treball ara més que mai és necessària la participació activa.
- Afavorir l'atenció prioritària a l'afiliació establint clares diferències quant a drets i respostes per part del sindicat pel que fa a les persones no afiliades.
- Establir plans específics per a determinats col·lectius (aturats, joves, jubilats, delegats no afiliats, precaris, etc.).

Desenvolupament organitzatiu

L'empresa, els centres de treball, són l'àmbit natural en què sorgeix l'organització dels treballadors i desplega la seva acció el sindicat. L'ancoratge a la societat, la força i la capacitat d'intervenció de qualsevol sindicat deriva de la seva àmplia presència i porositat en el teixit productiu.

La tasca és ingent i necessitem prendre consciència d'això i proposar-nos un "reciclatge" cultural i posar a disposició de les organitzacions, els sindicalistes i dels afiliats i afiliades els recursos que ens ofereixen les noves tecnologies de la informació i la comunicació, hem d'avançar en la capacitat organitzativa i en la nostra projecció i això exigeix un salt qualitatiu en matèria de digitalització.

Per avançar en aquesta direcció:

- Hem de seguir fidelitzant i dinamitzant els locals del sindicat com llaços de connexió de l'organització amb els treballadors i treballadores de les empreses.
- Mantenir l'alt nivell en la qualitat de la informació transmesa i l'atenció personal a través de la capacitat de personal permanent que treballen a les seus.
- Oferir un assessorament sindical cada vegada més professional i homogeni en les seves estructures territorials.
- Adequar les nostres estructures als canvis operats en el teixit productiu i en el mercat laboral.
- Regular el funcionament de les Comissions d'Extensió Sindical per dotar-les de la sistemàtica necessària per a una planificació eficaç.
- Establir i ampliar en la mesura possible la xarxa de Sindicalistes de Referència.
- Vincular la tasca dels Sindicalistes de Referència a l'activitat general del sindicat i especialment a la xarxa d'assessors sindicals. Dotar-los de la formació necessària per exercir les seves funcions amb eficàcia.
- Les Federacions haurien de sistematitzar la col·laboració entre elles tant per promoure iniciatives sindicals en aquells àmbits en els quals concorrin com per establir estratègies organitzatives conjuntes.
- Afavorir els mecanismes de mediació per resoldre els conflictes entre organitzacions

- Implicar més als territoris en la cooperació i participació de les eleccions sindicals i mancomunar l'activitat sindical amb criteris d'eficiència/eficàcia i proximitat
- Apostar per la territorialització, el tracte proper (de baix a dalt) i la municipalització (cal tenir en compte les característiques del nostre territori)

4.2 Una organització propera i útil: Coordinació i cooperació amb base territorial i federativa.

Tenim clar que no hi ha organització si no hi ha acció sindical i que l'organització és un mitjà (no una finalitat). Per tant, s'han d'adaptar als objectius de l'acció sindical perquè bàsicament enfortirem la nostra organització amb els resultats que obtindrem de l'acció sindical.

Així, la clau per tal d'enfortir el sindicat rau en la manera d'implementar l'acció sindical; en la forma en què ens relacionem amb els treballadors i les treballadores.

El paper que hi poden jugar les Unions Insulars, les nostres estructures territorials, és bàsic per aconseguir aquest desplegament. L'objectiu de la transversalitat cal que es treballi des de les Federacions amb el suport dels territoris. Cal aconseguir treballar per a Comissions Obreres Illes Balears, a banda, de les nostres Federacions. Cal insistir en aquest canvi de paradigma en el dia a dia de la nostra acció sindical, aprofitant les sinèrgies i sumant esforços. La realitat sindical i el context o situació general dels diferents sectors econòmics de les nostres Illes ens aboquen a la transversalitat com a instrument bàsic per tal d'enriquir la nostra acció sindical, la nostra representació i la nostra afiliació. Per la qual cosa hem de comptar amb:

- Un sindicalisme de proximitat, reivindicatiu i propositiu
- Fidelització de l'afiliació: crear estratègies per augmentar el sentiment d'organització en l'afiliació.
- Formant el nostre actiu sindical: impuls a l'Escola Sindical empoderant-la com a referent dins el nou projecte
- Apropant la nostra organització a les bases: proximitat i transparència. Però també cal fer-los partícips de l'organització: implicant-los en diferents funcions organitzatives internes si és precís. Responsabilitats compartides.

4.2.1 Formació sindical

La formació sindical és l'eina fonamental per millorar la capacitat de l'acció sindical de les nostres delegades i delegats, així com també és un instrument d'apropament d'aquestes persones al sindicat.

La crisi del COVID-19 ens ha obligat a canviar el model de formació que es venia impartint durant aquests anys, i ens ha forçat a buscar noves fórmules per formar i informar els nostres actius sindicals. Per això proposem:

- Per a l'Organització segueix sent necessari dotar als nostres nous representants a les empreses dels coneixements sindicals i laborals necessaris per a l'inici i desenvolupament de

les seves funcions de representació i informació als treballadors. Com també és important seguir reciclant i dotant de formació als nostres quadres sindicals.

- La formació sindical també ha de servir perquè el nostre actiu sindical conegui, defensi i actuï segons els valors de CCOO, i reforci el sentit de pertinença i d'identitat col·lectiva.
- Cal dissenyar un nou model de formació que respongui als reptes actuals i a les restriccions de mobilitat i agrupament de persones que puguin sorgir, mentre es mantingui activa la pandèmia, fomentant l'ús d'eines formatives com la formació en línia.
- Facilitar i potenciar l'accés a cursos que abans s'impartien presencialment, actualitzant constantment els seus continguts a les noves circumstàncies laborals i de PRL
- Adequar cursos confederals estatals al sistema de Formació presencial / Aula Virtual per oferir noves matèries als nostres delegats i delegades (teletreball, ertes, negociació col·lectiva, Protecció de Dades, ...).
- Plans estratègics per a la formació de quadres joves.

4.2.2 Comunicació

La comunicació en el sindicat es perfila com un instrument al servei de la classe treballadora i que actua de suport, principalment, a l'acció sindical, així com en el desenvolupament de la representació a les empreses, el creixement afiliatiu i el diàleg i la concertació social.

A una organització d'estructura complexa com és el nostre sindicat cal dotar-nos de elements clars a l'hora d'engegar la nostra tasca comunicativa que, com és conegut, ja té recorregut fet. Per això:

- Pel que fa a la comunicació offline, com es denominen als mitjans clàssics, cal continuar amb la estratègia de gestió centralitzada que permeti als mitjans trobar-nos amb rapidesa i amb facilitat, la qual cosa suposa un avantatge competitiu amb els nostres competidors.
- En quan als mitjans online, ja portem temps amb la seva implementació. Estam tancant el mandat amb la normalització de la nova pàgina web de la Confederació d'Illes i aventurem el proper període per donar-li tot el rendiment i tota la seva potencialitat amb la inclusió de l'elaboració de butlletins periòdics destinats al conjunt de la militància.
- Igualment, pel que fa a xarxes socials de les que ja participem -sobre tot Facebook, Twitter, Youtube, i en menor mesura Instagram- caldrà continuar amb la millora dels continguts, sobretot posant esment als cada més demandats continguts audiovisuals.
- Pel que respecta a la revista Unitat - que a la pràctica s'ha convertit en una revista digital, la qual cosa ha abaratit molt edició- serà oportú, en els propers cursos, elaborar una ampliació de seccions i continguts per fer-la més atractiva.
- Pel que fa a la comunicació interna, de cada cop s'ha anat imposant per la seva versatilitat la missatgeria instantània via WhatsApp. En aquest proper període es pretén que tota l'organització implementi la missatgeria instantània via Telegram donat que, com eina de comunicació, gaudeix de moltes més potencialitats que WhatsApp.

- Com s'ha comentat més a dalt, cada cop és més palesa la importància que està prenent la comunicació àudio visual, ja que permet diferents formats i mitjans assequibles, per la qual cosa serà important formar als responsables de les federacions i dels territoris en la utilització d'aquest mitjans. D'igual manera, també s'ha de posar esment en la formació de quadres en habilitats comunicatives, relacionades amb parlar en els mitjans, redacció de comunicats i notes de premsa, etc.
- També cal en el proper mandat crear un grup de comunicació amb la participació d'afiliats i quadres sindicals que puguin estar interessats en aquesta matèria, tant pel que pugui fer a l'elaboració de continguts com per a la difusió a xarxes.
- I com a darrera acció serà important continuar animant a les estructures del sindicat a actualitzar-se a les xarxes socials.

4.2.3 Disposar d'una bona xarxa d'assessories i serveis jurídics.

Els Serveis Jurídics de CCOO i la tasca de les persones que es dediquen a l'assessorament sindical s'han convertit, en la primera raó per la qual els treballadors i treballadores diuen afiliar-se. D'altra banda, podem afirmar, per tant, que l'assessorament i els serveis jurídics són una part indispensable de l'acció del sindicat.

En el període que ara comença haurem de proposar-nos els següents objectius:

- Garantir el desenvolupament i compliment dels acords, per al que es requerirà de la participació i del compromís de totes les organitzacions; en el marc de la Comissions d'Assessorament que s'ha creat.
- Seguir amb la xarxa d'assessors i assessores sindicals al costat de la coordinació amb les Assessories Jurídiques.
- Establir criteris i procediments de treball en les assessories per millorar la qualitat de l'atenció i de la gestió.

4.3 La gestió dels recursos

Des de la Secretaria de Finances, les línies d'actuació referents al model financer, econòmic, i de recursos humans de la CS de CCOO de les Illes Balears ha demostrat una gran fortalesa i compromís a l'hora de fer front a la situació sobrevinguda per la crisi sanitària, però alhora s'han evidenciat les deficiències tecnològiques i precàries en eines telemàtiques que disposem en la nostra organització per això planteja els següents eixos de treball:

RRHH i financers

Hem de gestionar els recursos econòmics i humans amb eficiència, posant a l'afiliació com l'eix sobre el qual ha de pivotar tota l'organització. L'atenció a l'afiliat i la seva fidelització serà la nostra principal prioritat, així com aconseguir la seva participació i implicació en les propostes i iniciatives de CCOO. Els recursos econòmics, humans i tecnològics es destinen a aconseguir els objectius estratègics

proposats, incrementant l'acció sindical i l'organització del sindicat a l'empresa, i millorant l'atenció dels afiliats. Per aconseguir els objectius necessitem:

- Posar a disposició de les organitzacions, els sindicalistes i dels afiliats i afiliades els recursos que ens ofereixen les noves tecnologies de la informació i la comunicació.
- Dotar-nos d'una gestió econòmica, fiscal i financera eficient i transparent
- El control financer, la professionalització de la gestió de qualsevol tipus de recurs administrat pel Sindicat s'articularà a través de protocols de compliment normatiu obligatori.
- S'elaborarà un pla d'igualtat en l'organització permetent una millora en la conciliació vida laboral i familiar.
- S'agilitzaran els processos comptables a través de l'eina confederal, permetent-nos conèixer en tot moment la situació economicofinancera que ens permeti adoptar les mesures correctores necessàries de manera anticipada minimitzant d'aquesta manera possible riscos que posin en perill la viabilitat econòmica de la nostra organització.
- Per tenir més presència, seguirem acondicionant les seues per donar major cobertura als nostres afiliats i afiliades, i ser un punt de trobada per als nostres delegats i delegades en els què trobin espais on exposar els seus problemes i canalitzin les seves reivindicacions.
- Els locals del sindicat són llocs de referència per als treballadors i treballadores i els espais des dels quals irradiem la nostra activitat, de manera que anem a promoure millores en les comunicacions integrant la xarxa IP IBERCOM confederal en els locals que avui en dia no ho estan; d'aquesta manera garantim una optimització dels recursos humans i la qualitat de l'atenció als nostres afiliats / des.
- Treballar en seguir millorant la de protecció de dades en tots els àmbits a través de la formació, preferentment interna, ja sigui des de la secretària de Formació Sindical o mitjançant delegat DPDC en col·laboració amb l'organització confederal. Aquestes matèries fonamentals ens exigeixen la major responsabilitat.
- La solvència financera juntament amb la sostenibilitat econòmica han de ser pilars en què es doni suport la nostra organització. No es pot gastar més del que es té i no poden sostenir-se estructures amb ingressos incerts.
- Per garantir un equilibri financer es mancomunaran els recursos humans que donen cobertura tècnica a les federacions ja sigui en matèria laboral, en matèria de salut laboral o la realització de processos electorals, unint esforços per enfortir l'acció sindical.
- Continuar, amb esforç i obstinació, mantenint l'autosuficiència en el conjunt de les organitzacions. En aquest escenari hem de ser capaços d'equilibrar els costos dels nostres serveis jurídics i mantenir i estendre la nostra afiliació que és la base dels nostres ingressos.